

BACHADON MEOMASINI ANIQLASHDA ULTRATOVUSH
TEKSHIRUVINING IMKONIYATLARIGA BAHO BERISH

Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti

Davolash ishi fakulteti talabasi

Safarova Durdona Sherzod qizi

+998770704108

durdonasafarova2007@icloud.com

Dolzarbligi. Bachadon miomalari (shuningdek, leyomioma yoki mioma deb ham ataladi) bachadonning eng ko‘p uchraydigan yaxshi sifatli o‘smalaridir. Klinik ko‘rinishlari orasida g‘ayritabiiy qon ketish, kichik chanoq sohasida o‘sma (massa), chanoq og‘rig‘i, bepushtlik, hajm bilan bog‘liq simptomlar (bosim belgilar) va homiladorlikdagi asoratlar mavjud.

Leyomiomaga ega ayollarning deyarli uchdan bir qismi simptomlar tufayli davolanishni talab qiladi. Hozirgi davolash strategiyalari asosan jarrohlik aralashuvlarni o‘z ichiga oladi, biroq davolash usulini tanlash bemorning yoshi, fertilitetni saqlab qolish istagi yoki gisterektomiya kabi “radikal” jarrohlikdan qochish xohishiga bog‘liq.

Bachadon miomasini boshqarish shuningdek miomalar soni, hajmi va joylashuviga ham bog‘liq. Boshqa jarrohlik va jarrohliksiz usullar qatoriga gisteroskopiya orqali miomektomiya, laparotomiya yoki laparoskopiya orqali miomektomiya, bachadon arteriyasini embolizatsiya qilish hamda radiologik yoki ultratovush nazorati ostida bajariladigan, miomani termik ablyatsiya qilishga qaratilgan muolajalar kiradi.

Maqsad. Bachadon meomasini tasdiqlashda UTT imkoniyatlariga baho berish.

Materiallar va usullar. Tadqiqotga 35–49 yoshdagi 1364 nafar ayol kiritilgan bo‘lib, ular tasodifiy tanlab olingan va klinik simptomlar bo‘lishidan qat’i nazar UTT orqali bachadon miomasiga tekshiruvdan o‘tkazilgan. Menopauza oldidagi ayollar ultratovush bilan tekshirildi, menopauza davrini o‘tayotgan ayollarda esa tibbiy yozuvlar va o‘z-o‘zini hisobot qilish natijalari ishlatilgan. Kiritish mezonlari shundan iboratki 18 yoshdan katta, premenopauzal, barcha bemorlarda simptomlar mavjud, ultratovush orqali mioma tasviri aniq va akustik yo‘l xavfsiz bo‘lishi kerak. Chiqarish mezonlari esa homilador ayollar, MRI yoki gadolinium kontrastiga qarshi ko‘rsatma, malign bachadon o‘smasi gumon qilingan bemorlar, o‘tkir pelvik infeksiyon kasalliklar, 2 soat davomida tekshirishga yotib turolmaydiganlar va akustik yo‘lda 1 sm dan katta chandiqlik mavjud bemorlardan iborat. Tekshiruv 2D va 3D UTT yordamida o‘tkazilgan. Bachadon o‘lchami, shakli, mioma hajmi va joylashuvi aniqlangan. Mioma turi (intramural, subserozal, submukozal) va devor qatlamlari ko‘rsatilgan. Qorin devori qalinligi va mioma teri yuzasiga masofasi o‘lchangani. Bir nechta mioma holatida faqat birinchi davolangan yoki aniqlangan mioma hisobga olingan. O‘rtacha qiymatlar va diapazonlar hisoblangan: yosh, BMI, mioma hajmi, qorin devori qalinligi, mioma joylashuvi bo‘yicha masofalar.

Natija. Tadqiqotga kiritilgan 403 nafar premenopauzal ayol orasida UTT yordamida tekshiruv o‘tkazilgan. Bir nechta mioma holatida faqat birinchi davolangan mioma hisobga olingan, chunki birinchi mioma energiyasi boshqa miomalarga singib ketishi mumkin edi. Bemorlar xarakteristikasi: O‘rtacha yosh: $37,4 \pm 6,5$ yil (21–52 yosh oralig‘ida). O‘rtacha tana massasi indeksi (BMI): $21,7 \pm 2,7$ kg/m² (15,6–30,5 kg/m²). Mioma o‘lchami: $58,1 \pm 18,4$ mm (24,8–140,2 mm). Qorin devori qalinligi: $31,5 \pm 8,0$ mm (14,8–70,2 mm). Miomaning orqa

qismi va sakrum orasidagi masofa: $23,5 \pm 15,7$ mm (1,8–86,1 mm). Miomaning old qismi va teri orasidagi masofa: $49,8 \pm 22,9$ mm (11,2–110,4 mm). UTT orqali kuzatilgan belgilar shundan iboratki: Miomalar asosan yumaloq yoki oval shaklda bo'lgan. Ultrasonografik tasvirda ko'pincha giper- yoki izo-ekogen xususiyat kuzatilgan. 3D UTT yordamida mioma devorining qatlamli tuzilishi aniqlangan. Katta miomalar qorin bo'shlig'iga bosim qilgan (bulk symptoms), siydik pufagi va ichak funksiyasini biroz o'zgartirgan. Miomalar harakatlanuvchi emas va aniq chegaralangan edi. Qo'shimcha kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki; Submukozal miomalarda endometriy deformatsiyasi aniq ko'rinib, bo'shliqni toraytirgan. Subserozal miomalarda qorin devori yoki qon tomirlariga engil bosim kuzatilgan.

Xulosa. Bachadon meomasi kundan kunga ommalashib bormoqda. Uni erta aniqlash muhim omillardan biri bo'lib qolmoqda. Shu masalani osonlashtirishda ultratovush tekshiruvlari bachadon meomasini tashxislash uchun samarali usul bo'la oladi.